

Sygn. akt I C 498/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 5 marca 2015 roku

Sąd Rejonowy w Nowym Dworze Mazowieckim Wydział I Cywilny w składzie następującym:

Przewodniczący: SSR Jacek Modras

Protokolant: aplikant adwokacki Paula Hryckowiak

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 5 marca 2015 roku w Nowym Dworze Mazowieckim

sprawy z powództwa S. (...) z siedzibą w G.

przeciwko J. M. (1) i J. M. (2)

o zapłatę

I. zasądza solidarnie od pozwanych J. M. (1) i J. M. (2) na rzecz strony powodowej S. (...) z siedzibą w G. kwotę 36.948,87 zł (trzydzieści sześć tysięcy dziewięćset czterdzieści osiem złotych osiemdziesiąt siedem groszy);

II. w pozostałym zakresie oddala powództwo;

III. nie obciąża pozwanych kosztami postępowania.

Sygn. akt I C 498/14

UZASADNIENIE

wyroku Sądu Rejonowego w Nowym Dworze Mazowieckim

z dnia 5 marca 2015 roku

W pozwie z dnia 28 maja 2014 roku strona powodowa S. (...) z siedzibą w G. (dalej jako: S.) domagała się zasądzenia od pozwanych J. M. (1) i J. M. (2) kwoty 36.948,87 zł wraz z odsetkami ustawowymi od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty, jak również odsetek umownych w wysokości czterokrotności stopy kredytu lombardowego NBP od kwoty 100.106,42 zł od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty, z odsetkami umownymi w wysokości czterokrotności stopy kredytu lombardowego NBP od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty.

W uzasadnieniu S. podała, że zawarła z pozwanym J. M. (1) umowę pożyczki na kwotę 100.000 zł. Pozwana J. M. (2) poręczyła dług. Pozwany nie spłacał rat pożyczki, mimo wezwania. Umowa pożyczki została wypowiedziana, a S. wystąpiła z powództwem o zapłatę niespłaconej części pożyczki i odsetek. Wyrokiem z dnia 12 grudnia 2013 roku Sąd Okręgowy w W. uwzględnił żądanie pozwu, ale nie orzekł o odsetkach od dnia wniesienia pozwu w tamtej sprawie. Powód w tym postępowaniu dochodzi tych odsetek.

Pozwani w odpowiedzi na pozew wniesli o odrzucenie pozwu, a na wypadek nieuwzględnienia tego zarzutu – oddalenie powództwa w całości.

W uzasadnieniu pozwani podnieśli zarzuty przedawnienia roszczenia oraz nadużycia prawa podmiotowego poprzez wytoczenia powództwa (art. 5 k.c.). Pozwani podnieśli, że uwzględnienie roszczenia uniemożliwi im wywiązanie się

ze spłaty zobowiązań zarówno wobec S., jak i innych wierzycieli, co zmusi ich do szukania ochrony w upadłości konsumenckiej. Nadto pozwany w najbliższym czasie przejdzie na emeryturę, co wydatnie zmniejszy jego dochody.

Postanowieniem z dnia 28 lipca 2014 roku (k. 67) Sąd oddalił zarzut powagi rzeczy osądzonej. Zażalenie na to postanowienie zostało oddalone postanowieniem Sądu Okręgowego (...) w W.z dnia 8 grudnia 2014 roku (k. 96).

Sąd ustalił następujący stan faktyczny.

W dniu 12 lutego 2010 roku S. zawarł z J. M. (1) umowę pożyczki. J. M. (1) otrzymał kwotę 100.000 zł na cele mieszkaniowe. Zgodnie z postanowieniem pkt. 19 umowy od niespłaconego w terminie kapitału, a od dnia wniesienia powództwa – od całości zadłużenia S. miała prawo naliczać odsetki w wysokości czterokrotności stopy kredytu lombardowego NBP.

Pozwana J. M. (2) poręczyła za zobowiązanie J. M. (1).

Dowód: umowa z dnia 12.02.2010 r. k. 16–17.

Pismem z dnia 29 sierpnia 2011 roku, doręczonym pozwanemu J. M. (1) w dniu 3 września 2011 roku, S. wypowiedziała umowę pożyczki ze względu na zaprzestanie przez niego terminowej spłaty zobowiązania.

Dowód: pismo z 29.08.2011 z dowodem doręczenia k. 17–19.

W dniu 9 marca 2012 roku S. wytoczyła powództwo przeciwko pozwanym w elektronicznym postępowaniu upominawczym o zapłatę kwoty 100.106,42 zł wraz z odsetkami umownymi w wysokości czterokrotności stopy kredytu lombardowego NBP od dnia wniesienia powództwa do dnia zapłaty. Roszczenie wynikało z umowy pożyczki z dnia 12 lutego 2010 roku i obejmowało kapitał pożyczki w wysokości 85.143,25 zł oraz odsetki w wysokości 14.963,17 zł.

Dowód: pozew k. 2–4 akt Sądu Okręgowego w W. o sygn. (...).

Po przekazaniu sprawy do Sądu Okręgowego w W. Sąd ten wyrokiem z dnia 12 grudnia 2013 roku, wydanym do sygn. akt (...), zasądził od pozwanych solidarnie na rzecz S. kwotę 100.106,42 zł i rozłożył tę kwotę na miesięczne raty, z odsetkami umownymi w wysokości czterokrotności stopy kredytu lombardowego NBP w przypadku uchybienia terminowi płatności którejkolwiek z rat (pkt I), nieuiszczoną część opłaty od pozwu przejął na rachunek Skarbu Państwa (pkt II) i nie zasądził od pozwanych kosztów postępowania (pkt III). Sąd Okręgowy w W. nie oddalił powództwa w żadnej części.

Dowód: wyrok Sądu Okręgowego w W. k. 297 akt Sądu Okręgowego w (...)o sygn. (...)

Pozwani mają zobowiązania finansowej wobec innych wierzycieli. Zawarli ugody z (...) Bankiem (...) S.A. w W. (raty miesięczne do 2028 roku po 1.400 zł, potem do 2030 po 1.900 zł), (...) Bank (...) S.A. w W. oraz (...) Bank S.A. we W. (raty obecnie do sierpnia 2015 roku po 1.900 zł). Bank (...) S.A. w G. zgodził się na ich prośbę o zmianę warunków umowy kredytowej (raty po 572,32 zł). Z tych zobowiązań pozwani się wywiązują. Pozwani zwracali się o restrukturyzację zadłużenia również do S., ale bezskutecznie.

Pozwana J. M. (2) pobiera emeryturę w wysokości 4.719,10 zł. Pozwany w 2013 roku pobierał wynagrodzenie w wysokości 5.224,27 zł. Miał problemy zdrowotne, leczył się onkologicznie. Na skutek dalszych dolegliwości przeszedł kolejne zabiegi w styczniu, lutym i marcu 2015 roku.

Dowód: dokumenty w aktach sprawy Sądu Okręgowego w W. o sygn. (...):

pismo strony powodowej z dnia 12 września 2012 roku k. 68;

pismo strony powodowej z dnia 16 kwietnia 2012 roku k. 69;

pismo strony powodowej z dnia 16 marca 2012 roku k. 70;

pismo pełnomocnika pozwanych z dowodem doręczenia k. 109–111;

pismo – zaproszenia wierzycieli z dowodem doręczenia k. 112–114;

pismo (...) S.A. k. 115;

pismo (...) S.A. k. 116;

wniosek o restrukturyzację zadłużenia z dowodem doręczenia k. 117–119;

wniosek o restrukturyzację zadłużenia z dowodem doręczenia k. 123–126;

pismo S. k. 127;

wniosek o restrukturyzację zadłużenia z dowodem doręczenia k. 128–129;

pismo S. k. 130;

wniosek o restrukturyzację zadłużenia, zaświadczenia (...) S.A. z dowodem doręczenia k. 131–134;

wniosek o restrukturyzację zadłużenia z dowodem doręczenia k. 135–136;

pismo S. k. 137;

wniosek o restrukturyzację zadłużenia z dowodem doręczenia k. 138–139;

pismo zatytułowanego „Sprawa rozmów ugodowych...” z dowodem doręczenia k. 140–143;

pismo S. k. 144;

pismo zatytułowanego „Sprawa rozmów ugodowych...” z dowodem doręczenia k. 145–148;

umowa ugody k. 149–151;

dowody wpłaty k. 156–176;

umowa ugody k. 177–179;

dowody wpłaty k. 184–218;

umowa ugody k. 219–221;

dowody wpłaty k. 231;

pismo Banku (...) S.A. k. 232–234;

dowody wpłaty k. 235–255;

umowa ugody k. 256–258;

dowody wpłaty k. 259–272;

pismo (...) S.A. k. 273–276;

wydruku z konta k. 277;

decyzja o waloryzacji emerytury k. 278;

zestawienie opłat miesięcznych k. 280;

karty informacyjne pozwanego J. M. (1) k. 130–134 akt niniejszej sprawy.

Pismami z dnia 24 marca 2014 roku S. wezwała pozwanych do zapłaty kwoty 37.826,52 zł, powołując się na okoliczność, że wyrok wydany w sprawie o sygn. (...) nie objął całości zobowiązania. Pisma te doręczono pozwany w dniu 26 marca 2014 roku.

Dowód: wezwania do zapłaty k. 27–28 wraz z dowodami doręczenia k. 29–30.

Pozwani w pismach z dnia 29 marca 2014 roku i 2 czerwca 2014 roku odmówili zapłaty i oświadczyli, że nie uznają jakiegokolwiek roszczenia S. wobec nich poza zasądzonym w wyroku Sądu Okręgowego wW. z dnia 12 grudnia 2013 roku.

Dowód: pismo pozwanych z 29.03.2014 k. 57–58 z dowodem doręczenia k. 59–60;

pismo pozwanych z 02.06.2014 k. 61–62 z dowodem doręczenia k. 63–64.

Stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie wspomnianych dokumentów. Nie były one kwestionowane przez strony postępowania, nie budziły też wątpliwości Sądu.

Sąd rozważył, co następuje.

W postępowaniu przed Sądem Okręgowym w W. o sygn. akt (...) S. dochodziła od pozwanych zapłaty kwoty 100.106,42 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia wniesienia pozwu (tj. od dnia 9 marca 2012 roku) do dnia zapłaty.

Sąd Okręgowy w W. w wyroku z dnia 12 grudnia 2013 roku nie orzekł w żaden sposób o odsetkach od kwoty 100.106,42 zł. W orzecznictwie przyjmuje się, że w razie rozłożenia zadłużenia na raty wierzycielowi nie przysługują odsetki od ratalnych świadczeń za okres od daty wyroku do daty płatności poszczególnych rat (uchwała Sądu Najwyższego z dnia 15 grudnia 2006 roku, sygn. akt III CZP 126/06, OSNC 2007/10/147). Sąd nie może jednak – na podstawie art. 320 k.p.c. – odmówić przyznania wierzycielowi żądanych odsetek za okres do dnia wydania wyroku zasądzającego świadczenie (uchwała Sądu Najwyższego 7 sędziów - zasada prawna z dnia 22 września 1970 roku, sygn. akt III PZP 11/70, OSNC 1971/4/61).

Wobec braku orzeczenia w części dotyczącej odsetek stronom przysługiwało prawo do żądania uzupełnienia wyroku (art. 351 k.p.c.), z czego jednak żadna ze stron nie skorzystała. Po upływie dwutygodniowego terminu do żądania uzupełnienia wyroku S. przysługiwało prawo do wytoczenia osobnego powództwa o tę część świadczenia, o której Sąd w sprawie o sygn. (...) nie orzekł.

Z umowy pożyczki z dnia 12 lutego 2010 roku wynikało, że wierzyciel zastrzegł odsetki umowne (art. 359 § 1 k.c.), w maksymalnej przewidzianej prawem wysokości (art. 359 § 2¹ k.c.). Od dnia wniesienia powództwa odsetki te mogły być naliczane nie tylko od kapitału, ale również od odsetek naliczonych do tego dnia, co jest zgodne z art. 482 § 1 k.c.

Wyrok Sądu Okręgowego w W. z dnia 12 grudnia 2013 roku wiąże Sąd Rejonowy co do tego, że pozwani są zobowiązani zapłacić S. kwotę 100.106,42 zł tytułem kapitału oraz odsetek (naliczonych do dnia wniesienia pozwu w tamtej sprawie) z umowy pożyczki z dnia 12 lutego 2010 roku (art. 365 § 1 k.p.c.).

Pozwani nie podnieśli zarzutów odnośnie samej wysokości kwoty, od której należy liczyć odsetki.

Należy zauważyć, że choć niniejsza sprawa toczy się osobno, to jednak Sąd Rejonowy obowiązany jest uwzględniać specyfikę rozstrzygnięcia Sądu Okręgowego w W., a w szczególności – rozłożenie świadczenia na raty. To oznacza, że

odsetki maksymalne od kwoty 100.106,42 zł należą się wierzycielowi od dnia 9 marca 2012 roku do dnia 12 grudnia 2013 roku. Żądana pozwem kwota 36.948,87 zł mieści się w tych granicach.

Nie zasługiwało natomiast na uwzględnienie żądanie zasądzenia odsetek ustawowych od kwoty 36.948,87 zł od dnia wniesienia pozwu w niniejszej sprawie do dnia zapłaty. Kwota 36.948,87 zł stanowi nadal odsetki od kwoty zasądzonej w wyroku Sądu Okręgowego w W. z dnia 12 grudnia 2013 roku. Odsetek od odsetek zasądzonych w wyroku art. 482 § 1 k.c. nie przewiduje, a S. nie wykazała, by strony umówiły się na taką konstrukcję.

Oddalić należało również żądanie zasądzenia odsetek umownych od kwoty 100.106,42 zł od dnia wniesienia pozwu w niniejszej sprawie do dnia zapłaty. Jak już wspomniano, w razie rozłożenia świadczenia na raty, odsetki od kwoty zasądzonej w wyroku należą się wierzycielowi jedynie do dnia wydania wyroku. Brak podstaw, by zasądzać je za jakikolwiek dalszy okres.

Niezasadny był podniesiony przez pozwanych zarzut przedawnienia. Pozew złożony w dniu 9 marca 2012 roku obejmował również odsetki od kwoty 100.106,42 zł. Przedawnienie roszczenia o ich zapłatę nie biegło aż do zakończenia postępowania o sygn.(...) (art. 124 § 2 k.c.). Jeśli zważyć, że okres przedawnienia wynosi 3 lata (art. 118 k.c.), a pozew w niniejszej sprawie został wniesiony 28 maja 2014 roku, to o przedawnieniu nie może być mowy.

Nieskuteczny był też zarzut naruszenia przez S. art. 5 k.c. Wierzyciel ma prawo dochodzić swojej należności. Dłużnik nie może zasłaniać się tym, że ma innych wierzycieli, a uwzględnienie powództwa zaburzy ustalony już sposób spłaty innych długów. Trudno znaleźć wystarczającą uzasadnione argumenty za tym, by jednego z wierzycieli pozbawić prawa do uzyskania jego należności czy też części tej należności. Pozostali wierzyciele pozwanych to również instytucje finansowe, podobnie jak S.. Ustawodawca przewidział określone zasady zaspokajania wierzycieli, gdy majątek dłużnika nie wystarcza na zaspokojenie ich wszystkich, czy to w postępowaniu egzekucyjnym, czy też upadłościowym.

Zauważyć wypada, że przez zasady współżycia społecznego należy rozumieć podstawowe zasady etycznego i uczciwego postępowania. Przy ustalaniu ich znaczenia można więc odwoływać się do takich znanych pojęć, jak „zasady słuszności”, „zasady uczciwego obrotu” czy „zasady uczciwości”. Każdy z tych zasad zakłada spłatę długów zaciągniętych u wszystkich wierzycieli.

Odpowiedzialność solidarna pozwanej J. M. (2) – jako poręczyciela – wynika z art. 881 k.c.

Z tych wszystkich względów Sąd zasądził od pozwanych solidarnie na rzecz S. kwotę 36.948,87 zł, a w pozostałym zakresie powództwo oddalił.

O kosztach Sąd orzekł na podstawie art. 102 k.p.c. Sąd uwzględnił szczególną sytuację w niniejszym postępowaniu. Gdyby o odsetkach od kwoty 100.106,42 zł orzekł Sąd Okręgowy w W. w postępowaniu o sygn. (...), mogłyby one zostać uwzględnione w planie ratalnym, nadto zostałyby objęte orzeczeniem o kosztach postępowania w tamtej sprawie. Wierzyciel nie domagał się uzupełnienia wyroku i doszło do wytoczenia osobnej sprawy. W tej sytuacji Sąd uznał, że zasadnym będzie orzeczenie o kosztach w taki sposób, jak w sprawie o sygn. II C (...), tym bardziej, że sytuacja majątkowa pozwanych nie uległa polepszeniu, a na skutek wyroku wydanego w tej sprawie będą oni zmuszeni do jeszcze większego wysiłku finansowego.

S.(...):

1. (...)
2. (...)
3. (...)
4. (...)